

Silabus

Naziv predmeta	OSNOVE PRAVOSLAVNE TEOLOGIJE
Šifra predmeta	OPT322
Krediti	2
Program(i)	Dodiplomske studije teologije
Broj časova	30
Način i mesto poučavanja	Redovna nastava. Teološki fakultet, Bore Markovića 11, 11030 Beograd
Prisutnost	Obavezna. U slučaju nepredviđenih nepoželjnih okolnosti potrebna je dozvola prodekana radi odsustva sa nastave.
Predavač	mast. teol. Bojan Topić
Metod poučavanja	Predavanja
Sadržaj predmeta	<ol style="list-style-type: none">Opšti uvod u predmet, zahtjevi predmeta. Skraćeni pregled biblijske istorije, teologije i plana spasenja ISkraćeni pregled biblijske istorije, teologije i plana spasenja IIIstorijska rane hrišćanske crkve, hristijanizacija Slavena i tranzicija prema podjeli Istoka i ZapadaPojam Pravoslavlja, dogmaSveto Pismo u PravoslavljuSveto Predanje i Sveto Pismo ISveto Predanje i Sveto Pismo IIOrganizacija i uređenje pravoslavne crkveIstorijski razvoj hrišćanske teologije sa naglaskom na pravoslavnu teologiju, crkvene epohe i vaskljenske saborePravoslavno shvatanje Boga: Trojstvo i HristologijaPravoslavna ekleziologija, apostolsko prejemstvo, soteriologijaTeologija ikonePoštovanje Marije i svetacaPravoslavna liturgija, bogosluženjePravoslavno poimanje smrti i vaskrsenjaSedam svetih tajniEuharistijaNajuticajniji sveti oci Istoka

	<ol style="list-style-type: none">19. Pravoslavna antropologija20. Antropologija teozisa21. Sveti prostor pravoslavnog hrama22. Monaštvo, sveti podvig23. Isihazam24. Slava u srpskom pravoslavlju, specifična forma srpskog pravoslavlja25. Poštovanje relikvija i moštiju26. Kult Svetog Save, pravoslavlje i nacionalizam27. Pravoslavni vjerski praznici28. Pravoslavna eshatologija29. Pravoslavlje i ekumena30. Misiološki pristupi pravoslavnom vjerniku
Rezultati poučavanja	<ul style="list-style-type: none">• Upoznavanje sa osnovama pravoslavne teologije i obrednosti.• Razvijanje kreativnosti u prepoznavanju sličnih ili identičnih koncepcija i prevazilaženju barijera u slučaju nepremostivih razlika.• Razvijanje misiološke kontekstualizacije.
Način i kriterijum ocenjivanja	<ol style="list-style-type: none">1. Prisutnost i učešće na nastavi (10%)2. Kratki seminarski rad, 2,000-3,000 reči (30%) Datum predaje: 02.12.2024.3. Završni ispit od 30 pitanja (60%) Dvadeset i pet pitanja će zahtevati odgovore u nekoliko rečenica, a pet u formi eseja. <p>Kriterijum ocenjivanja:</p> <p>5 – 0-50% 6 – 51-60% 7 – 61-70% 8 – 71-80% 9 – 81-90% 10 – 91-100%</p>
Znanje stečeno iz prethodnih predmeta	<p>Ocenjuje se:</p> <p>Crkvena istorija, Uvod u Stari Zavjet, Uvod u Novi Zavjet, Doktrina</p> <p>Praktikuje se:</p>

Predmetna bibliografija

- Đoko Slijepčević, *Istorija srpske pravoslavne crkve* (Beograd, 2002)
- E.K. Grejling, *Istorija filozofije*, (Vulkan, Beograd, 2023)
- Episkop Bački dr. Irinej, *Sveto Pričešće – lek u besmrtnost*, (Beseda, Novi Sad, 2020)
- Hiljadu godine krsne slave u Srbu; Slava, verski običaji i ponašanje u crkvi*, Posebno izdanje biblioteke Očev Dom pri verskom dobrotvornom starateljstvu Arhiepiskopije beogradsko-karlovачke (Artprint, Novi Sad, Beograd 2018)
- Jovan Bigović, *Pravoslavna teologija ekumenizma*, Hrišćanski kulturni centar (Ekopres Zrenjanina, Beograd, 2010)
- Jovan Zizjulas mitropolit pergamski, *Dogmatske teme*, Drugo izdanje, Beseda, Novi Sad, 2009)
- Luj Leže, *Slovenska Mitologija* (Algoritam, Beograd 2017)
- Mitropolit Amfilohije Radović, *Katehizam; Pravoslavna vjeronauka*, izmijenjeno i dopunjeno izdanje (Ostrog, Svetigora, Cetinje, 2012)
- Osnove pravoslavnog bogosluženja*, peto izdanje (Predanje studije, Beograd, 2017)
- Pavel Evdokimov, *Pravoslavlje*, (Službeni Glasnik, 2019)
- Prepodobni Justin Ćelijski, *Dogmatika pravoslavne crkve*, *Pravoslavna filozofija istine* (1976)
- Presveta Bogorodice, spasi nas, Majka Božija u pravoslavnom predanju: život i podvizi, čuda i praznici*, Posebno izdanje biblioteke Očev Dom pri verskom dobrotvornom starateljstvu Arhiepiskopije beogradsko-karlovачke (Artprint, Novi Sad, Beograd 2009)
- Slobodan Reljić, Momčilo Petrović, *Srpsko pravoslavlje*, drugo izdanje (Laguna, Mardin, Mladenovac, 2009)
- Srpske slave*, drugo izdanje (Biblioteka Tihovanja, Partenon, Beograd 2017)
- Sveti Jovan Damaskin, *Tačno izlaganje pravoslavne vere, sa predgovorom i komentarima Aleksandra Bronzova* (Šibenik, 2010)
- T.C. Hammond, *Uvod u teologiju*, prvo izdanje (Izvori, Osijek, 1994)
- Veselin Čajkanović, *Mit i religija u Srbu* (Srpska književna zadruga, Kolo LXVI knjiga 443, Beograd, 1973)
- Vladimir Loski, *Mistična teologija istočne crkve* (Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2001)
- Zdravko Peno, *Dogmatika, Kratko izloženje pravoslavne vere, Hristologija*, Visoka škola – Akademija Srpske Pravoslavne crkve za umetnost i konzervaciju (Finegraf, Beograd, 2013)
- Živko Marinković i Jevrem Igumanović, *Istorija opštehrhišćanske i srpske pravoslavne crkve sa hronologijom* (Besjeda, Ars Libri, Banja Luka, Beograd, 2002)